

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
2011-05-12

BORLÄNGE KOMMUN MILJÖKONTORET	
Ink	2011-05-20
Dnr	1997-0078
Dnr.Pl	Y.310

Dnr HS 2010/236

§ 74 Fridlysning av naturminnet Båtstad-eken, t Båstad by, Borlänge kommun

Båtstad-eken är en av kommunens äldre trädjättar med en stamomkrets av 358 cm. Hur gammalt trädet är går inte med bestämdhet att avgöra. Förmodligen grodde plantan vid mitten av 1700-talet. Trädet har tidigare varit ett s k vägfärrträd där det stod strategiskt planterat i vägkorset mellan riksvägen mot Siljansbygden och landsvägen mot Lennheden och Bäsna. I backen nedom eken låg fram till 1932 det strategiskt viktiga färjeläget över Dalälven. Längs denna väg har såväl potentater som upprorsarméer färdats. Eken har varit ett naturligt rastställe i väntan på färjan eller att pusta ut invid efter färd uppför den branta hålvägen från älven. Eken har också ingått i det åtgärdsprogram för hotade arter som länsstyrelsen arbetat med. I ett särskilt inventeringsuppdrag har s k jätte-träd inventerats i Dalarna.

Under 2010 har ett formellt skydd av trädet enligt miljöbalken aktualiserats genom att såväl tillbyggnads- som rivningsarbeten aktualiserats på fastigheten Båtstad 2:18. Som grund för ett formellt skydd har ett trepartsavtal mellan kommunen och ägarna till berörda fastigheter Båtstad 2:18 och Båtstad 2:7 upprättats. I detta avtal åtar sig kommunen förvaltningsansvar och skötsel av det ålderstigna trädet. Länsstyrelsen och berörda fastighetsägare har formellt hörts i ärendet.

Miljökontoret föreslår näringslivs- och planutskottet att tillstyrka kommunstyrelsen besluta fridlysa Båstad-eken som naturminne i enlighet med till ärendet hörande förslag.

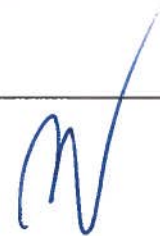
Kommunstyrelsen i Borlänge kommun förklarar med stöd av 7 kap 10 § miljöbalken ett område runt en ek och själva trädet på fastigheterna Båtstad 2:18 och Kvarnsveden 3:8 som naturminne. Området på marken utgöres av en radie om 10 m räknat från trädets stam vid basen.

Naturminnets namn ska vara Båtstad-eken.

För området skall gälla de föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken samt 4 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm.

- A Föreskrifter med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheten samt om vad allmänheten har att iakttaga inom området.**

15

Utöver vad som gäller i övrigt är det förbjudet att:

1. Uppföra byggnad eller anläggning
2. Spränga, gräva, schakta, utfylla, tippa eller dika, annat än för att stärka trädets livskraft enligt skötselplanen
3. Anlägga mark- eller luftledning
4. Anlägga upplag
5. Avverka trädet eller utföra annan åtgärd som skadar trädet
6. Använda bekämpningsmedel eller andra kemikalier

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken angående markägares och annan sakägares rätt att tåla viss intrång.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att trädet märks ut och att skötsel av markområdet utförs i enlighet med föreskrifterna.

C. Föreskrifter med stöd av 4 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm.

Utmärkning av området skall ske i enlighet med Naturvårds-verkets anvisningar. Området runt det fridlysta trädet skall hållas fritt från upplag, hårdgöring av mark samt skador av fordon mm. Närområdet kring eken skall förstärkas med ny överbyggnad enligt förslag upprättat av Borlänge Energi.

Naturvårdsförvaltare är Borlänge kommun. En skötselplan för naturminnet är upprättad och bilägges detta beslut.

Berörda fastigheter är Båtstad 2:18 och Kvarnsveden 3:8.

Skötselplan för naturminnet Båtstad-eken

Skötselplanens huvudsakliga syfte är att säkerställa överlevnaden för naturminnet Båtstad-eken.

Markområdet närmast trädet iordningställes enligt förslag upprättat av Borlänge Energi 2010-04-28. Åtgärderna innebär bl.a. att schaktning sker med rotvänlig metod och körytan anpassas för trädets överlevnad med makadamskikt, täckbark, växtjord och pelleplatta. Körhinder iform av pollare eller staket uppsättes för att skydda trädet.

Årliga besiktningar skall ske genom kommunens försorg för att fastställa trädets kondition.

Om risk för fläkning uppkommer skall lämpliga åtgärder vidtas för att förlänga trädets överlevnad

1.5.

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum

2011-05-12

Om trädet dör skall stammen bevaras som högstubbe i lämplig höjd utifrån säkerhetssynpunkt. Skyddet enligt 7 kap miljöbalken skall bestå även i detta läge. Om trädet faller omkull skall stamdelarna tas tillvara och läggas upp på lämplig plats som en faunadepå

Näringslivs- och planutskottet föreslår kommunstyrelsen besluta

att bifalla miljökontorets förslag.

Kommunstyrelsen beslutar

att bifalla förslaget.

Justerandes sign

1.5.

Utdragsbestyrkande

Detalj-karta

Naturminnet Båtstad-eken

3,58 m i omkrets

10 m zon i omkrets

KVARNSVEDEN

3:8

Båtstadsjön

Båtstad-eken

BÅTSTAD

2:18

Båtstavägen

0 5 10 20 30 40 Meter